

OBSAH

A. Základní problematika	11
1. Úvod k problematice číslicových obvodů	11
2. Základní zapojení číslicových obvodů	15
3. Větvení vstupů a výstupů číslicových obvodů	29
4. Spínací doby a zpoždění signálu	33
5. Přenosové charakteristiky číslicových obvodů	36
6. Šíření signálu v kaskádě číslicových obvodů	37
7. Charakteristiky číslicových obvodů z hlediska rušení	43
a) Stejnoseměrné meze rušení číslicových obvodů	45
α) Vliv rušení na kaskádu číslicových obvodů	46
β) Definice stejnosměrných mezí rušení	50
b) Krátkodobá mez rušení číslicových obvodů	52
c) Vliv rušení z hlediska prahových úrovní číslicového obvodu	55
8. Příkon a ztrátový výkon	58
9. Vliv teploty	63
10. Spolehlivost	64
a) Základní principy	64
b) Možnosti omezení vzniku poruch	67
c) Redundance	70
B. Číselné soustavy a základní aritmetické operace	88
11. Číselné soustavy a jejich vzájemné převody	88
12. Aritmetické operace s dvojkovými čísly	91
C. Dvojkové kódy	97
13. Čtyřbitové kódy	97
a) Kód 8421	98
b) Doplnkové kódy	99
α) kód plus 3	100
c) Grayův kód	102
14. Kódy s větším počtem bitů	103
15. Zjišťování a oprava chyb v kódech	104

D. Logická algebra	113
16. Systematický záznam logických funkcí a jejich algebraické vyjádření v normálních tvarech	115
17. Systematické metody minimalizace logických funkcí	120
18. Základní logické funkce	122
19. Kladná, záporná a smíšená logika	125
20. Logický součin nebo součet na propojených výstupech	132
21. Základní možnosti realizace logických funkcí	134
22. Sdružování skupin logických obvodů s několika výstupy	139
E. Kombinační logické obvody	141
23. Základní obvody k určení nerovnosti a rovnosti vstupních proměnných	141
24. Kódování, dekódování a převody kódů	145
a) Kódovací obvody	145
b) Dekódovací obvody	145
c) Převod kódů	152
d) Detekce nepoužitých kombinací v kódech	156
25. Porovnávání dvojkových informací	156
26. Doplnky	161
27. Parita	165
28. Prahové obvody a detektory $m z n$	172
29. Sečítačky a odečítačky	115
a) Jednobitové neúplné sečítačky	175
b) Jednobitové úplné sečítačky	176
c) Jednobitové úplné odečítačky	181
d) Sečítání a odečítání dvojkových čísel	183
e) Zrychlení přenosu při sečítání dvojkových čísel	185
f) Sečítání a odečítání dvojkově kódovaných desítkových čísel	188
g) Převody kódů	193
h) Porovnávání	195
i) Parita	196
j) Zjišťování chyb v sečítačkách	197
k) Redundance	199
30. Zjišťování chyb v kombinačních logických obvodech	200
F. Sekvenční logické obvody	204
31. Klopné obvody	210
a) Asynchronní statické klopné obvody s přímými vazbami	212
α) Principy analýzy a syntézy asynchronních klopných obvodů	212
β) Základní paměťové klopné obvody	214
Základní klopný obvod SR typu NOR	214
Analýza klopného obvodu SR typu NOR	216
Syntéza klopného obvodu SR typu NOR	220
Paměťový klopný obvod SR typu NAND	225

Možnosti řízení základních klopných obvodů <i>SR</i>	228
Klopný obvod <i>SR</i> typu AND/NOR	229
γ) Asynchronní klopné obvody pro různé logické funkce	229
Klopný obvod typu <i>E</i> (EXL OR)	230
Klopný obvod typu <i>S</i>	231
Klopný obvod typu <i>R</i>	234
Klopný obvod typu <i>SR—JK</i>	234
Klopný obvod typu <i>T</i>	237
δ) Asynchronní pulsní klopné obvody s přímými vazbami	242
Klopný obvod typu <i>SR</i>	243
Klopný obvod typu <i>JK</i>	246
Klopný obvod typu <i>T</i>	249
ε) Symetrizace složitějších zapojení klopných obvodů	249
ζ) Řízení asynchronních klopných obvodů hodinovými impulsy	251
b) Synchronní klopné obvody	254
α) Rozdělení podle logických funkcí	254
Klopné obvody typu <i>SR</i> a <i>SR-I</i>	255
Klopné obvody typu <i>S</i> a <i>S-I</i> (Klopné obvody „1“)	258
Klopné obvody typu <i>R</i> a <i>R-I</i> (Klopné obvody „0“)	258
Klopný obvod typu <i>E</i> (EXL-OR)	258
Klopný obvod typu <i>D</i>	260
Klopný obvod typu <i>T</i>	260
Klopné obvody typu <i>JK</i> a <i>JK-I</i>	260
Klopný obvod typu <i>DV</i>	261
β) Vnitřní struktura synchronních klopných obvodů	261
γ) Synchronní klopné obvody typu <i>SR</i>	265
Klopné obvody <i>SR</i> řízené dvěma hranami hodinového impulsu <i>H</i>	265
Použití klopného obvodu <i>SR</i> pro funkce <i>JK</i> a <i>T</i>	268
Alternativní zapojení	270
Synchronní klopné obvody <i>SR</i> řízené jednou hranou impulsu <i>H</i>	270
δ) Synchronní klopné obvody typu <i>JK</i>	273
Synchronní klopné obvody <i>JK</i> řízené dvěma hranami hodinových impulsů	273
Synchronní klopné obvody <i>JK</i> s polovodičovou a kapacitní přechodnou pamětí	278
Synchronní klopné obvody <i>JK</i> řízené jednou hranou hodinového impulsu	283
ε) Synchronní klopné obvody typu <i>D</i>	285
ζ) Úplné funkční mapy synchronních klopných obvodů	286
η) Symboly synchronních klopných obvodů	289
c) Rychlost sekvenčního systému s klopnými obvody	289
d) Podmínky správné činnosti klopných obvodů	291
e) Vliv vzájemného časového posuvu hodinových impulsů	295

f) Asynchronní provoz synchronních klopných obvodů	299
32. Princip analýzy a syntézy jednoduchých sekvenčních obvodů	300
33. Synchronní čítače	303
a) Jednosměrové čítače	303
α) Jednosměrové čítače s různým počtem stavů	310
β) Čítače s nastavitelným počtem stavů v závislosti na vnějších řídicích signálech	315
b) Vratné čítače	316
c) Desítkové čítače	321
d) Podstata vzniku nesprávných impulsů na dekódovaných výstupech čítače a metody jejich odstranění	324
34. Asynchronní čítače se synchronními klopnými obvody	327
35. Asynchronní čítače s asynchronními klopnými obvody	335
36. Kontrola správné činnosti čítačů	342
37. Posuvné registry	343
a) Synchronní posuvné registry	343
α) Podmínky správné činnosti posuvných registrů	348
b) Synchronní posuvné registry se zpětnými vazbami	349
α) Zpětnovazební posuvné registry s délkou cyklu $L = 2^n$	351
β) Zpětnovazební posuvné registry s délkou cyklu $2^n - 1$	354
γ) Zpětnovazební posuvné registry s délkou cyklu kratší než $2^n - 1$	357
δ) Generátory daných sledů	363
ϵ) Kruhový čítač	365
ζ) Čítače s komplementární zpětnovazební funkcí	365
c) Posuvné registry s asynchronními klopnými obvody	367
38. Děliče kmitočtu bez přídavné logiky	368
39. Paralelně sériový a sériově paralelní převod dvojkových informací	369
40. Převodníky typu BIDEC a DECBI	372
41. Porovnávání	383
42. Detekce daných kombinací vstupních proměnných	383
43. Aritmetické operace	389
a) Sečítání a odečítání dvojkových čísel	389
b) Sečítání a odečítání dvojkové kódovaných desítkových čísel	392
G. Integrované polovodičové paměti	394
44. Permanentní paměti	394
45. Měnitelné paměti	398
H. Integrované číslicové obvody	404
46. Integrované číslicové obvody RTL	404
a) Vývoj techniky RTL	404
b) Základní obvody v technice RTL	409

o)	Integrované klopné obvody RTL	412
d)	Buzení dlouhých přenosových vedení s obvody RTL	418
47.	Integrované číslicové obvody RCTL	419
48.	Integrované číslicové obvody DTL	421
a)	Základní obvody DTL a jejich vlastnosti	422
b)	Integrované klopné obvody DTL	432
c)	Obvody DTL a integrované monolitické diodové matice	439
d)	Alternativní zapojení obvodů DTL	443
e)	Buzení dlouhých přenosových vedení s obvody DTL	451
49.	Modifikované obvody DTL	452
50.	Integrované číslicové obvody UTILOGIC	456
51.	Integrované číslicové obvody CTL	458
52.	Integrované číslicové obvody s velkou dovolenou mezi rušení	461
a)	Číslicové obvody DTLZ se vstupními Zenerovými diodami	461
b)	Číslicové obvody DTLZ s jednou Zenerovou diodou	463
c)	Obvody s tranzistorovou vstupní logikou	466
d)	Obvody s nastavitelnou mezi rušení	468
53.	Integrované číslicové obvody TTL	469
a)	Vývoj obvodové techniky TTL pro malé rozkmity signálů	470
α)	Podstata činnosti obvodů TTL s malými rozkmity signálů	472
b)	Vývoj obvodů TTL pro velké rozkmity signálů	479
c)	Základní obvody TTL	486
α)	Základní obvod TTL s diodou v sérii s výstupem	486
	Pracovní podmínky ve vodivém a v nevodivém stavu	487
	Dynamické pracovní podmínky	489
	Stejnoseměrné charakteristiky	493
β)	Obvody TTL s Darlingtonovým výstupním zesilovačem	499
γ)	Obvody TTL pro velmi malé ztrátové výkony	505
δ)	Spínaací doby a zpoždění signálu	506
ε)	Příkon	511
ζ)	Dovolené meze rušení obvodu TTL	515
η)	Oscilace obvodu TTL v oblasti prahového napětí	518
θ)	Pracovní podmínky při spolupráci s obvody s diskrétními součástkami	519
z)	Základní obvody v číslicových řadách TTL	523
	Obvody NAND s možností zvětšení počtu vstupů	524
	Obvody s možností paralelního zapojování výstupů	525
	Obvody NOR, AND/NOR a možnosti zvětšení počtu jejich vstupů	529
λ)	Klopné obvody TTL	534
	Klopné obvody SR	534
	Klopné obvody JK	536
	Klopné obvody D	547
	Vliv pracovních podmínek vstupů na správnou činnost klopných obvodů	548

d) Odrazy na přenosových vedeních mezi obvody TTL	550
e) Přenos informací po vedeních ve velmi rušivém prostředí	564
I. Monostabilní, astabilní a jiné funkce s integrovanými	
obvody DTL a TTL	570
J. Integrované číslicové obvody ze Schottkyho diodami	577
K. Integrované číslicové obvody ECL	580
54. Vývoj integrovaných obvodů ECL a jejich vlastnosti	580
a) Integrované číslicové obvody řady ECL I	591
b) Integrované číslicové obvody řady ECL II	595
c) Integrované číslicové obvody řady ECL III	604
d) Buzení dlouhých vedení s obvody ECL	607
55. Integrované číslicové obvody řady E ² CL (EECL)	610
a) Základní zapojení obvodu E ² CL a jeho vlastnosti	610
b) Zapojení obvodů E ² CL	614
Literatura	618
Rejstřík	620